

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠALPOS PENSIJŲ ĮSTATYMO NR. I-675
7 STRAIPSNIO 2 DALIES PRIPAŽINIMO NETEKUSIA GALIOS
ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Asmenys, turintys teisę gauti šalpos senatvės pensiją, kaip tai apibrėžta LR Šalpos pensijų įstatymo 6 straipsnyje ir asmenys, turintys teisę gauti šalpos neįgalumo pensiją, kaip tai apibrėžta LR Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 5 punkte (toliau – **Asmenų grupė**).

Lietuvos Respublikos Šalpos pensijų įstatymo 7 straipsnio 2 dalies pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas paaiškęs, kad Lietuvoje egzistuoja **Asmenų grupė**, kuri yra išskirtinai diskriminuojama.

Tai asmenys, kurie negalią įgijo būdami vyresni nei 24 metai ir neturėdami minimalaus darbo stažo. Taip pat tai senatvės pensijos amžių sukakę asmenys, kurie neturi teisės gauti socialinio draudimo pensijų, todėl gauna šalpos senatvės pensiją.

Nepaisant to, kad **Asmenų grupė** gauna ypatingai mažas šalpos pensijas, lygias tik 1 šalpos pensijos bazės dydžiui, t.y. 173 Eur, įsidarbinus šalpos pensijos jiems yra atimamos. Tuo tarpu visiems kitiems žmonėms su negalia ar pensijos amžių sukakusiems asmenims įsidarbinus išmokos išlieka. Tai sukelia didelį neteisybės jausmą. Taip pat baimė netekti gaunamų šalpos pensijų prisideda prie labiausiai skurstančių asmenų nedarbo ir dar didesnio skurdo.

LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija atlieka Minimalių pajamų studiją, po kurios, remdamasi mokslininkų rekomendacijomis dėl minimaliųjų pajamų sistemos pertvarkos, imsis rengti atitinkamus teisės aktų pakeitimus. Tačiau tai įvyks geriausiu atveju kitais metais. Tuo tarpu žmonėms gyventi reikia čia ir dabar. Įvertinus faktą, kad Lietuvoje yra dviženklė metinė infliacija, o elektros ir dujų kainos siekia neregėtas aukštumas, teikiamas šis Įstatymo projektas dar šiemet ir prašoma skubos.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos Seimo narės, Seimo Neįgaliųjų teisių komisijos pirmininkė Monika Ošmianskienė ir Morgana Danielė.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Pagal šiuo metu galiojantį Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymą, Asmenų grupei šalpos pensijos skiriamos ir mokamos, jeigu jie nėra privalomai draudžiami valstybiniu pensijų socialiniu draudimu pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Projektu siūloma pripažinti netekusiu galios LR Šalpos pensijų įstatymo 7 straipsnio 2 dalį ir Asmenų grupei įsidarbinus, toliau tęsti šalpos pensijų mokėjimą. Tokiu būdu bus padidintos labiausiai skurstančiųjų pajamos, o gaunamos išmokos nebus kliūtis ieškotis darbo.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijos rizikai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo įgyvendinimas neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte nėra vartojama naujai apibrėžtų sąvokų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams ir prisideda prie jų įgyvendinimo.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Priėmus Įstatymo projektą įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Išvadų ir vertinimų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Šalpos neįgalumo pensija.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia
Lietuvos Respublikos Seimo narė

Monika Ošmianskienė